Beküldte mosz - 2023, június 2 - 14:03

Számomra magától értetődő, hogy az itthon megszerzett tudást a magyar betegek érdekében kamatoztassam – mondta Csató Gábor, az Országos Mentőszolgálat főigazgatója arra a kérdésre válaszolva, miért nem vágyik külföldi karrierre. A magyar mentésirányítás első embere, aki 2021-ben elnyerte az Év Fiatal Vezetője díjat, pár hónapja, kerek negyvenévesen konfirmált a Hold utcai templomban.


www.mentok.hu
112
ORSZÁGOS MENTŐSZOLGÁLAT

Fotó: Sebestyén László

Engedjen meg az interjúkészítőtől egy személyes felütést. Pár éve autóbalesetem volt, mentőhelikopter vitt a pécsi klinikára, életmentő műtétre volt szükségem és egy hónapnyi kezelésre az intenzív osztályon. Felépültem, de ma is foglalkoztat: sok ember összehangolt, áldozatos és szakszerű munkája kellett pusztán ahhoz, hogy idejében végrehajthassák rajtam a beavatkozásokat. Most, önön keresztül, hadd köszönjem meg, amit a kollégái értem tettek.

Régi mondás mentődolgozók között, hogy sokak életéhez van közünk, de nagyon kevesen ismerik a nevünket. Ez igaz ebben az esetben is. Alapvetően jól van így, nem a hírnévért csináljuk, ez a hivatásunk… Ígérem, átadom a pécsi bajtársaknak a köszönetét.

Ön eleve szívélyesen fogadott, de az arca most kicsit fel is ragyogott. Értékeli tehát, hogy itt ül szemben önnel valaki, aki fényes bizonyíték egy sikeres mentésre?

Hogyne, sokat jelentenek a visszajelzések… Évi 1,2 millió mentési esetünk van, egy év alatt tulajdonképpen minden kilencedik honfitársunkkal találkozunk. Nem mindig tudjuk megakadályozni a tragédiát, de nagyon sok a jó kimenetelű életmentés. Ha felbukkan egy visszajelzés, őszinte köszönet, az hallatlan erőt ad ennek a bajtársi közösségnek.

Még egyetemistaként belevetette magát a mentőzésbe. Miért?

Dédnagyapám megyei főápoló volt. Nyugdíjasként sokat mesélt nekem a munkájáról, innen vannak az első mentőzéses élményeim. Azt szoktuk mondani, hogy a sziréna hangja fertőző; lehet, hogy ezek a visszaemlékezések is azok voltak. De biztosan szerepet játszottak abban, hogy a Debreceni Orvostudományi Egyetemre jelentkeztem, ahol aneszteziológus és intenzív terápiás orvos lettem. Mindenesetre tény, hogy másodéves orvostanhallgató koromban már szerettem

volna látni valamit a közvetlen betegellátásból. Hiányérzetem volt, mert az első éveken inkább alapozó, elméleti tárgyakat hallgattunk. Főleg ezért mentem el akkor mentőápolónak.

Pont a legbrutálisabb megoldást választotta?
Az egyetem mellett valóban csak éjszaka mentőzhettem, legfeljebb hétvégeken nappal, de hát itt lehetett a legtöbbet tapasztalni, gyakorolni, ez volt a legkézenfekvőbb. Így aztán a rezidenséveim befejezéséig végigjártam a kivonuló mentők ranglétráját.

Hogyan emlékszik vissza, mi tetszett önnek a közvetlen mentési munkában?
Mentőzni akkortól igazán jó, amikor már kellő tapasztalattal és biztonságérzettel rendelkezik az ember. Ráadásul más – sokkal kezdetlegesebb – mentésirányítási rendszer működött akkoriban… A mentő ült az autóban, és nem tudta, mihez megy ki pontosan. Rádión diktálták le, amit tudni lehetett, de nem ismertük a pontos koordinátákat, részleteket, legfeljebb sejtettük, milyen konkrét feladat vár ránk. Amikor aztán megérkeztünk, mindenki a remény megtestesítőiként nézett ránk. Miközben ez nyomasztó felelősség, aközben felemelő érzés, illetve elképesztő adrenalinbomba is az embernek. Hát még ha bebizonyosodik, hogy tényleg tudtunk segíteni, és az illetőt egészségesen visszaadtuk a szeretteinek.

Miért nem maradt akkor ezen a vonalon?
Már a helyszínen sem egyedül a mentők végzik a munkát: a legtöbb esetben hosszú kezelésekkel folytatódik a szükséges ellátás, bár az első lépés kétségtelenül a mentődolgozóké. A komplexitás nyomon követése miatt is mentem az aneszteziológia és az intenzív terápia irányába, ebből is szakvizsgáztam. Később építettem magánmentő céget, dolgoztam külföldön is. Itthoni intenzív terápiás munkám mellett hét évig az Egyesült Királyságban dolgoztam. Nagyon hálás vagyok Istennek azért a lehetőségért, hogy ott is rengeteget tanulhattam, amit idehaza jól lehet kamatoztatni.

Csató Gábor 1983-ban született Debrecenben. 2017 óta az Országos Mentőszolgálat főigazgatója. A Debreceni Egyetemen 2007-ben szerzett orvosi diplomát, 2013-ban szakvizsgázott aneszteziológiából és intenzív terápiából, 2017-ben okleveles egészségügyi menedzserként diplomázott. Főigazgatói kinevezése előtt több itthoni állami és magánegészségügyi intézményben, valamint brit kórházakban intenzív terápiás szakorvosként dolgozott, illetve európai uniós projekteket vezetett. 2021-ben elnyerte a HRBest – Az Év Fiatal Vezetője díjat.

Nem gondolkodott azon, hogy Angliában fusson be karriert, hogy valahol kint telepedjen le?

Több helyről is folyamatosan kaptam angliai ajánlatokat, de túlzottan sok minden kötött Magyarországon ahhoz, hogy kint tudjak maradni. Ráadásul ez az ország fizette ki a tanulmányaimat, hiszen állami gimnáziumba és állami egyetemre jártam. Számomra magától értetődő, hogy a megszerzett tudást a magyar betegek érdekében kamatoztassam. Ráadásul 2017-ben az a megtiszteltetés ért, hogy Balog Zoltán jelenlegi püspök, aki akkoriban az emberi erőforrások minisztere volt, az én pályázatomat fogadta el az Országos Mentőszolgálat főigazgatói posztjára.

Ha már szóba hozta Balog Zoltánt, hogyan történt, hogy ön az ő Hold utcai gyülekezetében konfirmált, mindössze pár hónapja? Mi az előzménye ennek a felnőttkonfirmációnak?

Onnan indítanék, hogy édesapám ágán katolikus, anyám ágán reformátusok a gyökereim. Szüleim nem gyakorolják a vallásukat, de ahogyan nem volt kérdés, hogy megkereszteljenek, úgy az sem, hogy erre református templomban kerüljön sor. Erre predesztinálta őket az erősen református debreceni közeg. Gyermekként

később is támogattak abban, hogy – kérésemre – az iskolában hittanos lehessek, eljárhassak a nagyerdei gyülekezet templomába, sőt, hogy a gyülekezet gyermektáboraiba is eljussak. Arról sem feledkezhetem el, hogy az első vallási impulzusokat apai nagymamámtól kaptam. Bár a vallás mindig fontos volt nekem, kétségtelenül eltávolodtam valamennyire, kacskaringós út vezetett idáig. Serdülőkoromban a konfirmációt kihagytam, nem voltam készen arra, hogy a gyülekezet elé állva valljak hitemről, hovatartozásomról. Felnőttkoromban is inkább távolodtam, bár továbbra is gyakran imádkoztam, és mindig éreztem a tartozásomat Istennek, hogy a valaha elmaradt konfirmációt és vele a teljes elköteleződést neki és az egyháznak megtegyem. A közeledési folyamat azzal kezdődött, hogy amint említettem, bizalmat kaptam a minisztertől, és utána már nemcsak mint tárcavezetővel beszélhettem vele többször is, hanem lelki kérdésekről is. Különösen azután, hogy teljesen visszatért az egyházi életbe. A folyamat betetőzéseként kértem a lehetőséget a konfirmációra. Ez márciusban, negyvenedik születésnapom előtt egy nappal meg is történt.

Át tudta élni?

Azt kell mondanom, előnyömre vált, hogy érett fejjel, saját tapasztalatok és belátás révén, tudatos döntésből került sor erre. Úgy érzem, ez igazi hazaérkezés volt. Ma is élek ebből: megnyugvás, béke van bennem. Kevésbé érzem a felső vezetők pszichológusok által sokat elemzett magányát, hiszen tudok Istenre támaszkodni. Gondoljon bele, nem kis dolog a döntéseimmel a teljes magyar mentésirányításért felelni. De tőle kérhetek erőt, a döntésekhez bölcsességet, neki adhatok még tudatosabban hálát.

Gyógyítói munkája során hogyan „érte tetten” Istent?

Intenzíves orvosként, de még az egyetemi mentőzéskor is rengeteg olyat tapasztaltam, amire nincs orvosi magyarázat. Az intenzív osztályon a legkritikusabb állapotú betegekkel foglalkozunk, ott átlagosan 20–30 százalékos a halálozási arány. Ahol azonban egy esélytelennek látszó helyzet megfordul, ott tényleg nem lehet szó másról, mint arról, hogy Isten látható bizonyságot ad önmagáról és mindenhatóságáról.

2017 óta mentő-főigazgatóként már nem személyesen foglalkozik betegek mentésével…

Azt, hogy ezen a poszton lehetek és itt van dolgom, elrendelésként élem meg, visszatekintve az ide vezető úttal együtt. Ha nem is a betegágy mellett, de ugyanúgy a hippokratészi eskü szerint dolgozom főigazgatóként is, csak most nem egy-egy betegen, hanem reményeim szerint nagyon sok betegen tudok segíteni.

Hippokratészi eskü és – utóbb – konfirmációs fogadalom… Összefügg a kettő?

Tulajdonképpen a hippokratészi eskü is konfirmáció volt: nyilvánosan hitet tettem amellett, hogy az elesetteknek segítek, és megfogadtam: minden tudásommal, erőmmel azon leszek, hogy az ő életüket jobbá tegyem.



Fotó: Sebestyén László

Az Év Fiatal Vezetője díjat nyerte el 2021-ben, amely a menedzservilágban a legrangosabb HR-kitüntetés. Miket tart az egész 2017–2023 közötti főigazgatói korszaka legfőbb eredményeinek?
Mindenekelőtt a digitalizációt. Ahogy mondani szoktam, digitális bennszülött vagyok, már csak a koromnál fogva is, így nekem egyértelmű cél volt, hogy a legmodernebb ilyen technológiákat használjuk a betegadat-felvételtől a mentésirányításon át a logisztikáig. Lakossági szempontból nagy vívmánynak gondolom kommunikációnk megújulását, az ismeretterjesztő kampányainkat, amelyek által nemcsak a bizalom erősödött irántunk, hanem a nevemmel fémjelzett időszakban megduplázódott hazánkban a sikeres újraélesztések száma. Nem kis részt laikusok bevonásával, amire csak egy példa a sok közül az ilyen célra kifejlesztett SzívCity közösségi újraélesztési applikációnk.

Közben jókora új kihívással néz szembe a 75. jubileumát e napokban ünneplő Országos Mentőszolgálat. Vármegyéről vármegyére ezekben az években veszik át az orvosi ügyeleti rendszert. Miért lesz így jobb?
Az eddigi rendszer, amelyet az országban még a vármegyék többségében működtetnek – hiszen május elejéig hat megye orvosi ügyeleti ellátásának szervezését vettük át –, az 1950-es években gyökerező struktúra. Ez számos helyen annyira széttöredezett, hogy sok esetben nem megfelelő szakemberek nem megfelelő minőségben, teljesen heterogén módon látták el a betegeket orvosi ügyelet vagy háziorvosi ügyelet címszó alatt. Ha hiányosságok merülnek fel, az természetesen az egészségügyi ellátórendszer más részein, a mentőszolgálaton vagy a sürgősségi osztályokon csapódik le. Hiszen, ha a beteg nem tud jó minőségű ellátáshoz jutni az ügyeleten, a mentőket hívja. De az ellenkezője is gyakori: olyan feladatokhoz is kimegyünk, amelyek nem mentési, hanem egyszerűbb ügyeleti feladatok lennének. Ez sokszor azt eredményezi, hogy éppen attól vonnak el ellátáskapacitást, akinek valóban szüksége volna arra. Ugyanez áll a sürgősségi osztályokra is, gyakori jelenség, hogy olyan betegek előtt fog sorra kerülni valaki, akiknek valószínűleg sürgősebb ellátásra volna szükségük.

Szimpla racionalizálással meg lehet oldani a problémát?
Nem erről van szó. Az egészségpolitika felismerte, hogy ha van egy szervezet – történetesen a miénk – az országban, amely egyöntetűen jó színvonalú ellátást tud nyújtani, akkor megérdemli minden beteg, az ország bármely pontján, hogy ezt az egységesen megfelelő színvonalú orvosi ügyeleti ellátást kapja. Ehhez a humánerőforrás-kapacitások jobb elosztására, illetve orvostechnológiai eszközök bevetésére egyszerre van szükség. Beleértve azt is, hogy mondjuk egy központban lévő orvos a beteg lakásán elhelyezett eszközzel fölmért adatokat valós időben lássa, és ez alapján adjon megbízható szakvéleményt. A rendszer lényeges eleme az országosan egységes hívószám is, az 1830, amelyet tárcsázva mindenki eligazítást nyer anélkül, hogy azon kellene gondolkodnia, az ő településén, utcájában ki aznap az ügyeletes.

Szóval valóban a beteg érdekét szolgálja ez a reform?
Hajdú-Bihar vármegyében, ahol az új rendszert először kipróbáltuk, negyvenezer ellátott betegre mindössze három panasz jutott, és egy sem olyan súlyú volt, hogy ne tudtuk volna megnyugtatóan kezelni.

Miért imádkozzanak az önök munkájával, erőfeszítéseivel kapcsolatban a lap olvasói?
Nekünk átlag húsz másodpercenként kell intézkednünk az ország valamely pontján. Tehát azt kérem, azért imádkozzanak az olvasók, hogy kellő erőnk, bölcsességünk legyen e nagyon szép hivatás gyakorlásához mindennap mindőnknek.

Forrás: https://reformatus.hu/kuldetesunk/hirek/hippokrateszi-eskue-es-felnottkonfirmacio/

Címkék:

Like

- up
  47%
- down
  53%

- A hozzászóláshoz be kell jelentkezni
- Print
- 3578 olvasás